

BRAEM ARCHITECTUURROUTE VAI/CVAa – Stad Antwerpen

Routepunten

1

Administratief Centrum Antwerpen ('Politietoren')

Kantoorcomplex voor politie

Oudaan 5

2000 Antwerpen

1950 - 1967

2 Distillerie AGRA

Coquilhatstraat 10

Pakhuis met kantoor en woning (1943)

Coquilhatstraat 12

Verbouwing gelijkvloerse verdieping en uitbreiding met 4de verdieping (1947)

2000 Antwerpen

1941 - 1943 + 1947

3 Koninklijke Academie voor Schone Kunsten

Muurschildering

Mutsaardstraat 31, trappenhal

Architectuurwetenschappen

2000 Antwerpen

1963

4 Kindertuin

Kleuterschool

Sint-Gummarusstraat 2

2060 Antwerpen

1957 - 1972

5 Appartementgebouw Langohr

Van Stralenstraat 17

2060 Antwerpen

1947 - 1951

6 Appartementgebouw De Vel

Frankrijklei 82, Tabaksvest 5-7

2000 Antwerpen

1959 - 1961

7 Woning Schandevyl

Thonetlaan 20
2050 Antwerpen

1961 - 1967

8 Woning Van de Vyvere

Vlaamshoofdlaan 20
2050 Antwerpen

1958 - 1960

9 Woonwijk Kiel

Emiel Vloorsstraat, Aloïs De Laetstraat, Maurits Sabbelaan, Frans Hensstraat
2020 Antwerpen

1949 - 1958

10 Woning Van den Bergh

Dichtersstraat 82
2610 Wilrijk

1935

11 Dubbelwoning Chantraine-Vantvelt

Frans Stienletlaan 33-35
2610 Wilrijk

1936

12 Woning Van den Brande

Van Amstelstraat 88
2660 Hoboken

1966 - 1969

13 Nationaal Bouwcentrum

Documentatiecentrum en tentoonstellingscomplex
Jan Van Rijswijcklaan 191
2020 Antwerpen

1955 - 1963

14 Villa Coryn

Della Faillelaan 21
2020 Antwerpen

1945 - 1948

15 Woning Baré

Sorbenlaan 57
2610 Wilrijk

1936 - 1937

16 Woning De Belder

Kwikstaartlaan 2
2610 Wilrijk

1978 - 1980

17 Middelheimpaviljoen

Tentoonstellingsruimte
Middelheimlaan 61

2020 Antwerpen

1963 - 1973

18 Algemeen Ziekenhuis Middelheim

Lindendreef 1

2020 Antwerpen

1945 - 1978

19 Woning Hendrickx

Polygoonstraat 9

2600 Berchem

1951 - 1953

20 Nationale Werf Borgerhout

Woningen voor geteisterden

Jacob Smitsstraat 1-27 en 2-32 en Gitschotellei 333 en 335

2140 Borgerhout

1946 - 1949

21 Woning Himschoot

Drakenhoflaan 50

2100 Deurne

1936

22 Woning Renaat Braem

Menegemlei 23

2100 Deurne

1953 - 1958

23 Woning Janssens

Van Erstenstraat 73

2100 Deurne

1936 - 1938

24 Woonwijk Arena

Gabriel Vervoortstraat, Dordrechtlaan

2100 Deurne

1960 - 1972

25 Arenahal

Verbouwing fort tot sporthal

Arenaplein 2

2100 Deurne

1955 - 1965

26 Nationale Werf Deurne

Woningen voor geteisterden

Gabriel Vervoortstraat 1-23

2100 Deurne

1946 - 1948

27 Woonwijk Jos Van Geellaan

Jos Van Geellaan 17-79 en 18-74, Stevenslei

2100 Deurne

1955 - 1969

28 Grafmonument Nollet-De Clerck

Begraafplaats Sint-Fredegandus (perk J rij 324A)

Lakborslei [ter hoogte van nr. 74]

2100 Deurne

1944

29 Dubbelwoning De Martelaere-Brewaeyts

Schotensesteenweg 301-303

2100 Deurne

1948 - 1950

v.u. Ils Neuts, Grote Markt 1, 2000 Antwerpen | Grafisch ontwerp: Grafisch centrum van de stad Antwerpen

Fotografie: Kris Vandevorst en Oswald Pauwels, Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) en Elke Hoornaert, Vlaams Architectuurinstituut (VAi) - Centrum Vlaamse Architectuurarchieven (CVAa)

Samenstelling en eindredactie: Elke Hoornaert, Vlaams Architectuurinstituut (VAi) – Centrum Vlaamse Architectuurarchieven (CVAa)

THEMATISCHE CLUSTERS:

 Functionalisme - Deze selectie bestaat uit de woningen, voornamelijk uit zijn beginperiode (jaren '30 – '40), waarin hij een compacte en functionalistische planvorming en een Corbusiaans modernisme (witte pleister, horizontale ramen, plat dak, strakke gevelcomposities,...) nastreefde. De woningen uit een latere periode vertonen het functionalisme, maar zijn eerder brutalistisch dan modernistisch van aard te noemen.

 Historische Stad - Het toont de breuk van Braem met de klassieke typologieën van de historische stad, hij streeft compactheid, densiteit, licht en lucht na dat zich vertaalt in hoogbouw zowel voor administratieve gebouwen (politietoren) als in de appartementsgebouwen (gestapeld wonen). De Kindertuin toont zijn vermogen om op een krap perceel in een dense buurt een luchtig of ruimtelijk schoolgebouw te ontwerpen.

 Collectiviteit - De woningen van de Nationale Werven situeren zich in de wederopbouw na de oorlogsjaren. Het zijn betaalbare sociale koopwoningen. De typologie is vrij klassiek van aard (rijwoning). Zijn latere sociale woonwijken gaan uit van eenzelfde sociaal engagement, maar hierin ontwikkelt Braem de wijken volgende de stedenbouwkundige typologie van de neighborhood unit, woonwijken met een kern van collectieve of gemeenschapsvoorzieningen.

 Biomorfe architectuur - Gedurende zijn carrière zal Braem steeds meer een biomorfe vormtaal ontwikkelen. Via een biomorfe architectuur wil Braem de mens weer met de natuur verbinden. Deze architectuur kenmerkt zich door onder meer organische vormen ontleend aan de natuur, de ellips en cirkel (volgens Braem de oervormen) als basis van zijn plattegronden, een nauwe ruimtelijke relatie met het natuurlijke landschap en het gebruik en zichtbaar laten van de natuurlijke textuur van materialen (brutalisme). Het functionalisme uit zijn beginperiode verlaat hij niet, maar tracht hij te integreren in zijn organische architectuur.

 Experiment - Braem gelooft dat hij met het gebruik van nieuwe materialen en technieken, door standaardisatie van bouwonderdelen en rationalisatie van het bouwproces alle lagen van de bevolking met een kwalitatieve en betaalbare woning kan voorzien. Niet enkel voor het wonen, vormt experiment algemeen de motor voor vooruitgang en een meer kwalitatieve architectuur. Het bouwcentrum is een bouwwerk van zijn hand maar vormt tevens het 'onderzoeksforum' waar verschillende modelwoningen zijn ontwikkeld.

 Overige - Deze projecten zijn niet direct onder te brengen in één van de thema's, maar tonen wel de veelzijdigheid (muurschildering, grafmonument) van zijn werk en tonen evengoed aan dat niet al zijn projecten evengoed zijn idealen hebben kunnen vertalen (Middelheimziekenhuis).